

ALBINA

REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an: în țară	Lei	5
„ „ „ străinătate „	„	8
Un număr		15 bani.

SUMAR:

Dr. Manolescu, Angina saü difteria.— *Gh. A., Reforma învățămîntului secundar.*— *I. Neniescu, Albanezii.*— *V. S. Moga, Cépa.*— *V. Gădeiu, Poveste.*— *D. Ionescu, Oina.*— *P. G., Un premiu.*— *Const. N. Beloiu, Cultura hameiului.*— *S. Scriban, Pentru cei ce se judecă.*— *P. G., Biserica Radu-Vodă.*— *Serbările de la 10 Maiü.*— *Dr. S., La ce este bună puciösa.*— *Sfaturi practice.*— *Adrese către redacție.*— *Informațiunü.*— *Pošta Redacțiilor.*

Ilustrațiuni: Tipuri de Albanezii.—Cépä.—Biserica Radu-Vodă din Bucuresci.

ANGINA SAÜ DIFTERIA

în țară la noi, nu cred să fie cine-va, care să nu cunoscă această îngrozitoare bôlă, pentru că atâta gröză a aruncat în familii, unde a putut pătrunde. în cât și fericiții de a nu fi fost atacați, aü fost provocați să ia cunoștință despre ea.

Tötă lumea o cunösce ca bôlă în gît unde se arată sub formă de pelițe lipite de părțile interioäre ale gîtuului și cu aspect cenușiu murdar.

Bolnavul cu aceste pelițe în gît se plînge mai tot-deauna, pe lângă durerea din gît, de ferbințelă, pe care o pôte orî-cine constată și de neastîmpăr general. În jurul gîtuului, sub fălci, se simt ghindurile umflate și dureröse.

Aceste turburări sunt pe—la început; mai târziu însă, dacă bôla merge înainte, ele devin și mai grave și la ele se mai asociază și altele, iar tôte împreună pun capët di-lor bolnavului.

Sunt însă lucruri referitoare la angină și folosite, pe care e bine să le știe oricine, și pe care cred că nu totă lumea le cunoște.

Despre unele din acestea voi scrie câte-va rânduri.

Cum omoră angina?

Ea omoră și *mecanicește* și *otrăvind pe bolnav*.

Mecanicește omoră, atunci când se dezvoltă multe pelițe grose pe cea mai strimptă deschidere respiratorie, pe care o astupă și care se numește *laringe*, — adică strimta deschidere dintre corderle vocii.

Acest mod de a omori al anginei este mai rar. Cel mai des este prin otrăvire.

Angina otrăvesce pe bolnav prin anumite substanțe otrăvitoare ce microbii ei fabrică.

Pelițele de angină sunt formate și îngroșate nu numai de produse ale cărnurilor iritate de bătă, dar mai ales de *miliardele de miliarde de microbi*, de acei viermișori microscopici cari sunt adevărata cauză a bolei.

Acel neînchipuit de mare număr de microbi din pelițele bolei fabrică o substanță otrăvitoare, care din locul anginos se poate sorbi în sângele omului pe care-l otrăvesce, adică îl face vătămător organelor nervoase, cari conduc viața.

Când lucrul stă așa, urmăză că nu suntem siguri de viața unui bolnav de angină, prin aceea că el poate respira, chiar cu înlesnire — și că se poate, ca tocmai când avem cea mai mare bucurie, să-l vedem că închide ochii.

Ca urmare a cunoșterii acestui fapt, când îngrijim un anginos, să nu slăbim măsurile de îngrijire de cât mai multe zile și săptămâni, chiar după ce-l credem scăpat.

Dar poate că onor. lectori vor să știe dovezi despre afirmațiunea cum că microbii anginei, ce se ved cu ajutorul microscopului în pelițele bolei, fabrică în adevăr otrava despre care vorbiiu mai sus:

Să spun câte-va din aceste dovezi pe cari astăzi le posedă știința:

Intr'un om ori într'un animal mort de angină, nu se găsesc microbi în grămadă, de cât în locul unde sunt dezvoltate pelițele anginei, prin urmare nu este vorba ca mórtea să fi fost cauzată de microbi în mod mecanic prin îngrămădirea lor în vasele de sânge, sau în organe nervoase.

Cevă mai mult, microbii anginei introduși în sângele ani-

malelor sau mai bine, în vasele lor în cari circulă sînge, nu numai că nu s'aû înmulțit, dar aû perit toți, ceea-ce probéază că în sîngele în circulație, microbii mor, că adevca sîngele în circulație este omoritor de microbi ai anginei, *este andiseptic* față cu angina.

Dacă se ia însa bulion cu mulți microbi ai acestei bóle, cultivați în acel bulion și dacă se filtréază prin filtru de porțelan, care nu lasă să trecă nici un microb, ci numai lichidul curat, acest lichid nu dá angină, dacă se pune pe pelițele fine din gîtul animalelor, dar dacă se injectă acel lichid în sîngele animalelor, acestea mor ca otrăvite, fără să lase să se constate unde-va desvoltare de microbi ai bólei.

Ce înseamnă acéstă experiență?

Inseamnă că acel bulion aveà în el o otravă care nu puté proveni de cât din microbii bulionului de cari filtrul l'a curățit însa.

Microbul anginei nu s'a cunoscut de cât la 1883 de Klebs, care cel întâiü a semnalat un microb, în formă de bețișor microscopic în pelițele murdare ale bólei.

Cercetările învătaților, continuate fără intrerupere, în tóte țerile înaintate, nu aû ajuns de cât acum 4 ani ca să gă-sescă un altoiü ajutor în contra acestei teribile bóle și acesta este *serul antidifteric*, descoperit la Paris de D-ni Roux și Jersin, căroro omenirea întrégă le este recunos-cătóre.

Cereți de urgență ser în cas de angină!

Dr. N. Manolescu

Prof. de bóle de ochi la Universitatea din Bucuresci.

S F A T U R I

Nu te da lenei; scrie, citește, rógă-te lui Dum-neđeu, fă tot-d'a-una ceva folositor semenilor tăi.

Vorbesc puțin și lucréază mult.

Mai bine să ai mai multe lucruri să te împie-dici de ele, de?cât să ceri de la altul.

Reforma Invățămîntului Secundar

Noua lege pe care d. Haret, ministrul instrucției, a prezentat-o Corpurilor Legiuitoare în sesiunea acésta și care a fost votată de amîndouă adunările, este una din acele reforme cari sînt menite a avea un rol de frunte în progresul țării noastre.

Legea care guvernă pînă acum școlile noastre secundare și superioare făcută în 1864 avea multe neajunsuri, pe cari unii miniștri le-au văduț chiar după puțină vreme de la punerea ei în aplicare. Mai mulți dintre cei cari au condus în cursul timpului departamentul școlilor au cercat s'o modifice, dar nici unul n'a isbutit, parte din considerațiuni cu totul streine de legea în sine, parte din pricină că nu eră un curent format, nu erau o serie de idei generale primite de majoritatea omenilor noștri politici, căci politica de partid nu trebuie să fie amestecată în chestiuni de instrucție.

Două instituții, armata și școla, sînt cu desăvîrșire mai presus de partide și în conducerea lor se cere deplină învoială, fiind-că e vorba de însăși existența noastră națională.

De aceea s'a și făcut o discuțiune foarte înaltă în corpurile legiuitoare: s'au tractat principii, iar persoanele, partidele s'au lăsat la o parte.

Negreșit nu sînt toți mulțumiți cu tóte articolele legii, căci ori-ce lege nouă e fatal să nemulțumescă pe cine-vă; principiile însă putem dice că le împărtășesce tótă lumea care se ocupă de învățămînt.

* * *

Invățămîntul secundar, care pînă acun se dă în gimnasil și licee: unele reale, altele clasice, va căpăta cu totul altă organizare.

Toți copiii, afară de cei cari se destină la meserii (și cari vor avea în curînd școli profesionale de diferite categorii) vor urmă în *gimnasiu* patru ani învățături comune, cari vor fi așa combinate în cât să dea un total de cunoscințe, de care să se pótă sluji și tinerii cari nu ar urmă mai departe liceul, ci s'ar aplică la comerciu, la industrii, la telegrafie, școli veterinare, etc.

Ceia din elevi cari vor voi să mērgă mai departe, vor intra în *liceu*.

Liceul cuprinde patru clase. Aci sînt o serie de cursuri comune tuturor școlarilor: religia, limba română, francesă, ger-

mană, istorie, filosofie, igienă, drept administrativ; altă serie de învățături speciale. Sînt trei specialități: secția *clasică*, în care principalele studii sînt latina și grăca; secția *științifică*, în care materia principală e matematica; secția *reală* (sau clasică modernă) în care principalele studii sînt: latina și științele fizico-naturale.

Pină aci, cu programele încărcate și cu studiile amestecate din licee, s'a observat că școlarii nu sînt—la intrarea în facultate—destul de preparați nici la latină, nici la matematică, nici la grăcă. Cu acest chip, împuținându-se numărul materiilor, școlarii va pute să învețe *mai bine* cursurile cu cari se vor ocupa și cursurile universitare se vor schimba, înălțându-se într'un mod simțitor nivelul.

«Este necontestat—dice expunerea de motive a d-lui ministru—că e o greșelă a se organiza întregul învățămînt secundar al unei țări numai după tipul clasic. Studiul aprofundat al limbilor antice este greu, și reclamă mult timp; cei ce se consacră lui, nu mai au puțința de a da o egală atențiune studiului științelor și limbilor moderne, cari sînt astăzi printre principalele mijloce de luptă pentru viață pentru clasele mijlocii și superioare ale societății; și este evident că, dacă anticitatea ne-a transmis o minunată cultură literară și artistică, societățile moderne nu pot să se absorbă numai în admirațiunea ei, nici să găsească într'însa toate elementele cari le trebuie pentru dezvoltarea lor. De altă parte este imposibil să se renunțe cu totul la studiul anticității. Fără a vorbi de imposibilitatea care este de a se rupe cu totul cu o tradițiune educativă ce datază de secole, nu se poate admite ca omenirea să facă abstracțiune de tezaurul clasicității antice, care constituie o parte așa de mare din capitalul ei intelectual, și care, de și nu poate răspunde la toate trebuințele noastre de azi, ne este totuși indispensabil în multe.

«O țară nu se cuvine să dea întregului său învățămînt secundar un singur caracter. De ore-ce durata studiilor secundare este mărginită la un număr de ani, care la noi nu poate trece peste 8, și de ore-ce în acest timp nu e cu puțință ca un copil să capete de o dată în mod satisfăcător și învățămîntul clasic, și pe cel modern, nu rămâne de cât ca să se organizeze ambele învățăminte unul lângă altul, rămânînd ca fie-care copil să urmeze pe unul sau pe altul, după înclinarea și aptitudinile sale.»

Pentru fete sînt două categorii de școle secundare: de gradul I și de gradul II.

Școlile secundare de gradul I au de scop (în curs de 5 ani) să dea o învățătură nu prea dezvoltată, dar îndreptată în sens practic pentru-ca elevele să aibă îndestulătoare cunoștințe pentru a ține

gospădăria, dacă nu vor învăța mai departe, sau să pôtă găsi o ocupație prin prăvălii, comptuare, etc.

Dacă unele vor avea mijloce să mērgă mai departe, vor trece în școla de gradul II, unde vor dobîndi în patru ani o instrucție mai înaltă, căpētând cunoșcințe ca să pôtă deveni femeii instruite sau să pôtă intra într'o școlă normală ca să devie profesore.

S'aū organizat școlele de fete deosebit de cele de băieți, pentru-că în întocmirea societăței de ađi nu pôte ca femeia să aibă peste tot aceeași învățatură ca bărbatul. Se înțelege, vor fi câteva cari se vor destina studiilor înalte, dar pentru acestea puține nu se pôte face o serie de școle cari vor fi nefolositoare pentru cele mai multe. In genere învățămîntul fetelor trebuie să ne dea mame de familie, bune gospodine și femeii instruite pentru ca să-și pôtă conduce bine casa, să fie bune tovarășe ale soților și să-și pôtă cresce copiii. De aceea vedem cu bucurie că s'a dat un însemnat loc cursului de economie domestică, pedagogie, practica îndeletnicirilor casnice etc.

* * *

Acēsta este, în scurte cuvinte, întocmirea școlelor secundare de fete și de băieți.

Cum am đis, ea este bazată pe o sumă de idei sănătose, pe o serie de principii pe cari mai tōtă lumea le găsește bune. Dar nu cu o lege se pôte *reforma* în adevēratul înțeles al cuvintului învățămîntul într'un stat. Trebuie încă multe condițiuni; cea d'întiū este *facerea programelor*.

Legea dă numai nise îndrumări generale, dar programa e menită să facă reală, concretă prevederea legală. Se pôte đice că acēstă cestiune este mai grea de cāt însă-și facerea legii.

După normele stabilite în anii trecuți, știut este că programa se face de ministru, care o supune consiliului general de instrucție și, după modificările acestuia, o trimete la consiliul permanent care-i dă înfățișarea definitivă.

D-l ministru Haret a voit însă ca proiectul de programă ce-l va presenta consiliului general să fie întocmit de o comisiune de profesori, ca unii ce aū experiență prin practica đilnică și ca unii ce sînt specialiști în diferitele materii. In acest scop a chemat peste 90 de profesori secundari și universitari.

In sēra de 11 Maiū acēstă comisiune a început ședințele sale sub presidența d-lui Haret, fiind față și d-l vice-president C. Demetrescu-Iași.

Prima cestiune ce s'a discutat a fost *numērul orelor de curs pe sēptămină*. In acēstă privință toți s'aū condus de ideia să nu obosēscă mult pe copii pentru ca mergerea la școlă să fie pe cāt se va putea mai plăcută. S'a stabilit în principiu ca să fie cam

24, 26, 28 de ore de curs pe săptămână, se înțelege, crescând numărul în raport cu clasele mai superioare.

Joia după prînz școlarii vor merge la școlă și se vor ocupa numai cu jocuri gimnastice, iar la școalele de fete vor fi libere două după prînduri.

S'a vorbit apoi despre numărul de ore ce se va da fie-cărui obiect în fie-care clasă. În această chestiune s'a ținut seamă atât de greutatea cât și de scopul ce urmărește fie-care studiu.

A urmat apoi a treia și cea mai interesantă parte a acestor debateri: ce anume materie să se învețe și în ce direcțiune, în fie-care categorie de școle și în fie-care clasă.

Pentru religiune, curentul general a fost ca să fie cât se va putea mai puțin istorică și cât mai mult morală. În primul rînd să urmărească scopul de-a forma inima copilului și în al doilea să-i arate vicisitudinile prin cari a trecut credința însăși. Invățămîntul religios va figura și în cursul superior și în liceu în clasa V și VI.

Limba română a fost obiectul unei mari sollicitudinii din partea tuturor. Pentru ea s'a stabilit a se înmulți cât mai mult numărul de ore, căci ea trebuie să fie baza pe care să se clădească învățătura limbilor clasice și a limbilor moderne. Este stabilit că până ađi studiul limbii noastre o fost neîngrijit pe deoparte din cauza numărului excesiv de mare al elevilor tocmai în primele clase; pe de alta din insuficiența orelor; în fine din cauză că programa cerea mai multe reguli, mai multă teorie de cât aplicare.

Acest sistem trebuie schimbat cu desăvîrșire. Limba română trebuie să capete importanța ce i se cuvine pentru a da rîde mai bune ca în trecut. În genere în toate clasele programa trebuie să aibă în vedere a da mai multă aplicațiune de cât teorie.

În gimnasiu trebuie să se urmărească un scop cu totul practic: școlarul să scie bine a ceti, a scrie, a compune și a avea cunoștințele de gramatică necesare ca să învețe ușor o limbă străină.

În liceu scopul studiului limbii române este îndoit: pe de o parte să dea cunoștințe superioare de literatură, să facă cunoscute școlarii operele scriitorilor noștri; pe de alta să împlină cunoștințele de literatură generală, cari sînt necesare oricărui om cult. Și în acestea se va proceda mai mult prin lectură și explicarea exemplurilor și prea puțin prin teorie.

Pentru istorie și geografie, cei mai mulți vorbitori au susținut ideia ca țara noastră să fie centrul în jurul căruia să se grupeze celelalte cunoștințe, cel puțin în cursul inferior. În cursul superior se va putea proceda alt-fel.

Limbile moderne se vor învăța mai ales pentru scopul practic

de a le utiliza. Nu e vorba ca elevii să cunoască bine gramatica și literatura germană ori francesă ori englesă, ci să pôtă vorbi cu înlesnire și să pôtă ceti cărți scrise în aceste limbi.

S'aũ mai discutat și principiile predării celor-l-alte obiecte determinându-se la tôte că scopul practic trebuie să ocupe primul rind.

În ultima ședință, Lună 18, s'aũ ales o serie de sub-comisiuni cari să lucreze programa analitică pentru fie-care materie. Acestea vor lucră separat pînă în Septembrie, când se vor întruni din nou.

Gh. A.

ALBANEZII

Albania, adică provincia cea mai de apus a Turciei de Europa, se mărginesce la Sud cu Grecia și golful Arta; la Nord cu Munte-Negru, Herțegovina și Serbia; la apus cu marea Adriatică și marea Ionică; la răsărit granița Albaniei ar fi o linie ce ar trece prin cõstele apusene ale Pindului, prin munții Gramosta,

Petrina și Dibrei, pe la Costivar, Uskiup, Kiuprulic, Priserena și Pristina.

Tipuri de Albaneze.

Țara e în genere muntosă. Are trei lacuri mari cari o fac să fie foarte avută în pescărie. Are patru riuri mari cu mai mulți afluenți.

Albanezii sînt musulmani, catolici și ortodocși. Sentimentul religios este puțin dezvoltat; iar cel de patrie și de independență este, din contră, aprópe singurul înbolditor în viață.

În vechime o parte din Albania eră cunoscută sub numele de *Iliria*, iar cea-l-altă parte sub numele de *Epir*. În timpul lui Alexandru cel Mare, regele Macedoniei, se plecă mai tótă brațului acestui puternic cuceritor. După mórtea lui, Albania redeveni independentă.

Iliria fu supusă definitiv prin vécul al doilea înainte de Christos de către Romani; aceiași sórtă o avu și Epirul.

Albaneză catolică de pe lingă Scutarí.

În veacul al 13-lea, țara acesta deveni iarăși independentă pînă la 1432, când fu cucerită de Turci. Pe vremea lui Gheorghe Castriotul, cunoscut în istorie sub numele de *Skenderbey* sau *Skanderbeg* (1447—1466), Epirul făcu parte din principatul albanez peste care a domnit acest neobosit rășoiinic; iar după mórtea lui Skenderbey, Albania tótă devine provincie turcésă.

Poporul albanez din Turcia de Europa de astă-đi are cel puțin 1.400.000 de suflete. Cea mai mare parte din ei locuiesc în Albania, dar se găsesc și prin alte provincii, prin Macedonia ș. a.; chiar și prin țări depărtate se găsesc mulți prin Grecia, Sicilia, etc.; în cât poporul albanez la un loc póte fi socotit cu siguranță la cel puțin 2.500.000 de suflete.

Albania are câte-va lunci și vâi destul de fertile. Clima e dulce; în timpul iernii nu ninge de cât foarte rar. Țara are multe și frumoșe păduri.

Albanezul este foarte primitor. Călătorul străin când umblă prin părțile Albaniei, își ia de apărător un Albanez, care este dator să móră, apărându-l. Dacă se întimplă ca împreună cu călătorul să fie ucis și Albanezul însoțitor, atunci familia

Albanezului cercetază cum a primit el mórtea. Când glonțul este primit în spate, acesta dovedesce că el nu a apărat îndestul pe óspe și fapta lui e desaprobată, iar memoria disprețuită. Dacă însă glonțul a fost primit în piept, atunci familia ucisului urmăresce pe omorîtor, mai ales pentru a răzună sângele óspelui.

Țărani albanezi catolici.

Dorul de a face vitejii este acela ce stăpînesce mai mult pe Albanez, și dacă în unele locuri îl vedem haiducind, apoi acesta o face el mai mult spre a avea ocazie de a se arăta vitez, de cât pentru a se îmbogăți. Incă de copil, ori-care Albanez e crescut cu armele în mână, și de la opt ani în sus el și începe a învăța mînuirea armelor de foc, și mai ales a ochi. Incă de mic el este deprins a fi frugal și cutezător, a-și mulțami cu puțin trebuințele, dar a îndrăzni mult.

Minciuna este pedepsită la copii, de óre-ce tot Albanezul

trebuie să fie un om de onoare. El trebuie să știe a respecta amicitia și ospitalitatea și a nu rupe cuvântul de credință. Trădarea și lașitatea sînt considerate de Albanez ca păcatele cele mai josnice. După ce un copil ajunge ado-

Albanez în haine de sărbătoare.

lescent, sau tîner, este consacrat de părinți și de rude ca bărbat voinic și demn de a purta și mînuși arma în luptă. Cu această ocazie, tînerul primit între bărbați, jură solemn că își va ține cuvîntul pînă la mörte, că nu se va da îndărăt nici o dată, că se va lupta statornic pentru ai săi și că va răsuna orî-ce insultă adusă familiei lui sau chiar satului. Acastă datină se păstrează mai mult printre *Malisori*,

adică printre țărani Albanezi de la munte, și printre *Mirdiți*, trib aprópe independent, care își are principele său, numit Prenc Bib-Doda, aflător în Constantinopol. La consacrárea de bărbat voinic a tinerului Albanez se amestecă și unele datine de natură religioasă; iar câte o dată hoguea, orî preotul ortodox sau catolic, după cum candidatul de bărbat e musulman, ortodox sau catolic, ține un cuvînt prin

TIPURI DE ALBANEZI.

care îndemná pe tineri la vitejie și arată că Dumnezeu a făcut pe om pentru ca să se lupte, pentru ca să apere onórea sa și pe a celor slabi, pentru ca să-și ție cuvîntul dat și pentru ca să respecte amicitia și ospitalitatea.

Preotul ca și hoguea are fórte mare putere în sat, nu doar pentru că Albanezul ar fi religios, ci pentru că el respectă pe ómenii cumiți și înțelepți și pentru că este fórte pornit a primii consilii. Nu e mai puțin adevărat că omului pus în capul unei comunități, orî-cât de mintos ar fi el, i-se cere să fie și bărbat voinic. De aceia când trebuința cere, hoguea și preotul iaú armele și luptă alătura cu poporul, și nu se mai întrebă atunci de ortodox, de catolic orî de musul-

man, ei fie-care se scie pe sineși de Albanez și doresce să móră ca Albanez. Sînt la poporul acesta, cu adevărat vrednic de a fi cunoscut, atâtea lucruri de desaprobat, dar și fôrte multe de admirat. Harnic la muncă nu prea este Albanezul, însă când va ajunge și el mai instruit, va fi neîndoios și harnic, căci nici ađi nu se pôte đice cum că ar urî munca, ei numai dorul de a face vitejii il opresce încă de a se uită la viața practică și de a o înțelege, așa cum se cere să fie ea înțelėsă în timpurile nóstre.

I. Nenițescu.

C É P A

épa este o legumă fôrte trebuincióasă țăranului, și la noi se cultivă mai mult de către grădinarii Sěrbi și Bulgari.

Sînt mai multe soiuri de cépa; la noi se caută mai mult cépa roșie și albă de formă cam lungăreță. Se mai cultivă și un alt soi de cépa mai vînată și albă care se întrebuintează la stufatură.

Cépa cresce bine într'un pămînt țerinos și bine lucrat, însă să nu fie gunoit prospăt.

Cépa se prăsesce din sēmîntă și arpagic.

Prin sēmîntă, se sēmănă în luna lui Aprilie sau în Maiu pe răzore sau pe straturi bine lucrate prin împrăștiere. Sēmînte se acoper cu puțin pămînt, care se bate puțin cu o lopată. După aceea se udă pînă când sēmîntele rėsar, ca pămîntul să-și păstreze mai bine umeđela se pune pe d'asupra răzorelor puțină plévă sau gunoiu putred. Răzorele sēmănite se plivesc și se udă ca cépa să pótă cresce. Când cepele aũ crescut de 25 cm. se răresc, și firele scóse se sădesc pe alt răzor în rînduri.

Cépa se cóce în August, când foile încep a se îngălbeni și a se uscă. Cépa se scóte din pămînt cu mările, când timpul este uscăcios, după aceea se

maï ține la sóre 10 ȝile ca să se usuce maï bine. Cépa căpătată din sémîntă se numesce arpagic.

Cépa se pôte înmulți și prin răsad. Se sémăná pe la începutul lui Martie sémîntă într'un colț a rėsadniței, și pe la începutul lui Maiu când cepșó-

rele aũ 2—3 foï se scot din rėsadniță, li se taie puțin rădăcina și foile, și se răsădesce pe răzóre sau straturı pregătite bine. Rîndurile pe cari se sădesc firele de cépa, trebuie să fie depărtate de 20 cm., iar firele de cépa trebuie să fie depărtate de 15 cm. ca să pótă să creșcă.

Cépa peste vară se udă, se plivesce și se prăsesce maï de multe ori ca să nu fie nici odată bu-ruenósă. Cépa prăsită prin rėsad cresce maï mare, și pôte să isbutescă și în pămînturile maï tari.

Prăsirea cepei prin arpagic. — Arpagicul se să-desce primăvara în rînduri, punendu-se depăr-tare de 15 cm. după ce aũ răsădit se plivesce și se udă când e de trebuință.

Prin Iulie se calcă foile la pămînt ca să creșcă căpățînele maï mari. Când cépa s'a copt se scóte, se face funii, și se ține 10 ȝile la sóre ca să se u-suce, după aceea se pune la un loc rēcoros și ferit de frig, ca să nu degere peste iarnă.

Pentru sémîntă se aleg cepele cele maï frumóse, cari se sădesc primăvara în grădină la un loc expus sórelui. Când fusul începe a se îngălbeni și semin-țele a se înegrı, se taie fusul cu sémîntă și se a-

tîrnă în pod sau în alt loc adăpostit pînă primăvara când se sémănă. Se mai pôte păstră sémînța și într'un săculeț de pânză, la un loc uscat și aerat. Cépa se mănăncă crudă sărată și gătită cu carne, se mai pôte pune în tóte ferturile.

În resumat cu privire la cultura zarzavaturilor sîntem tributari în țara noastră grădinarilor Bulgari în deosebi, cari în fie-care tómnă duc cu ei în Bulgaria cel puțin 4 milióne.

Pentru ce acești bani să nu rămână în țara noastră? Óre țáranul nostru nu este în stare să cultive cépa, ca și alte zarzavaturí?

Este fórté trist, ca să veđi vara ca și tómnă cum țáranii noștri dau pe cépă, varză, ca și pe alte zarzavaturí, grău, porumb, ouă, puí de găină grădinarilor Bulgari, Sėrbí și Lipovení, cari cutreeră satele noastre, în aceste douė anotimpurí. Eú cred că a venit timpul ca prin introducerea sciințelor naturale dup'o nouė programă separată, adică ca curs de citire, în mod regulat cu 2 ore pe sėptămână și cu aplicațiunii practice în grădina șcólei, vom ajunge a alungá pe grădinarii străini de prin comunele noastre rurale.

V. S. Moga

A P E L

Subsemnatul invėțator din cătunul Caiata, jud. R.-Sărat, împreună cu d-na Florica Marinescu, care a predat gratuit lucru de mână fetelor de la șcóla ce o diríg, facem apel persónelor caritabile, cari doresc de a ne ajută pentru cumpėrarea unei tijghele și necesarelor de tímplărie și altele pentru a puteá predá lucru manual atát la băieți căt și la fete

Zamfir Marinescu

Invėțator, Caiata Rămnicu-Sărat.

CĂTRE TINERÍ

Înainte de a-ți cunóscce caprițiul, consultă-ți punga.

POVESTE

A fost o dată ca nici o dată, căci, dacă n'ar fi fost, nici povestea n'ar mai avea rost, a fost în vremea de demult, în spre răsărit, o mare împărăție, în care, se dice, că se arată chiar și Dumnezeu, așa de buni erau ómenii.

Locuitorii acelei împărății erau ómenii voinici, rar se îmbolnăveau și durata vieții lor erà între 100—120 ani.

Cu toți munceau. Munca lor erà lucrarea pământului, creșterea vitelor, stupii, viermii de mătase și meșteșuguri necesare gospodăriei. Hrana lor, pe lângă pâine în țile de dulce, erà: carne, lăpturi și ouă, iar în post: pesce, legume și fructe; nu posteau de cât Miercurea și Vinerea. Bătura lor, în timpul mesei, erà vinul, iar restul țilei apă de isvor.

Portul lor erà simplu și asemănător cu portul național al țeranului nostru.

Cu tóte că nu sciau carte, însă nici un obicei rău nu deprinsese. Aveau credință nestrămutată în Dumnezeu, erau ascultători și supuși împăratului și cărmuirei, își iubiau cu înfocare Patria, și neamul și se iubiau și între dânșii ca frați.

Așa, cum se aflau, ei se simțiau fórte mulțumiți și nu sciau cum mai bine să mulțumescă lui Dumnezeu pentru bunul lor traiu.

Cel mai bun obicei al lor erà, că prisosul avutului lor nu-l risipiau, ci îl păstră pentru țile grele.

Se aflau și între ei unii mai puțin avuți ca alții, cu tóte astea ei nu rívneau la avutul altora, ci se mulțumiau cu cât puteau produce, înțelegând că nimeni nu le este vinovat.

Cu toții își iubiau viața, orî în ce situațiune s'ar fi aflat. Împărăția lor erà cea mai fericită din câte se aușiau.

De și în vecinătate se aflau alte popóre, cu alt-fel de credințe și obiceiuri și chiar cu cultură mai înaltă, totuși împăratul nu voià să împărtășescă nimic de la ele, căci vedeà el că acele popóre, pe lângă lucruri minunate în bine, aveau mult mai multe și mai minunate în rău. El își diceà: de cât folóse mari și rele mari, mai bine folóse mai mici și rele nici cum.

Cu timpul, murind împăratul, împărăția se împărți între cei șese feciori ai săi.

Fiii de împărat, fiind tineri cu gusturi și dorinți multe, se hotărîră ca fie-care să-și conducă provincia după plăcerea și priceperea sa.

La început, se înțeleșe că, chiar în timp de războiuri să lupte a parte, însă mai tîrziu înțelegînd că în unire stă puterea au hotărît a avea o singură armată formată din toți.

Dintre acești frați, numai unul, cel mai mare, a călcat pe urmele tatălui lor, cei-l-alți au adus fie-care schimbări în organizația și moravurile țărișórelor lor.

Al doilea dintre ei a luat ca obiceiú de la străini fumatul tutunului, făcînd să se răspîndescă între supușii săi.

Al treilea i-a plăcut luxul și modele.

Al patrulea a introdus în provincia sa rachiurile.

Al cincilea s'a hotărît să se lase de credința în Dumnezeu, făcînd chiar și școli în această privință.

Al șeselea, judecînd cu pătrundere viața poporului său, a recunoscut că totul trebuie păstrat, însă, vîdînd că populațiunea se înmulțește mereú, iar mijlócele de traiú se găsesc tot mai greu, a hotărît să facă școli pentru a-și lumina poporul în scop de a găsi mai cu ușurință cele necesare vieții.

În tîrzie vreme, acești cinci frați, voind să afle cum stau față de fratele lor cel mare, au făcut cercetări și au aflat următoarele rezultate :

În partea unde s'a obișnuit tutunul, ómenii au devenit bolnăvicioși, viața li s'a scurtat cu 20 ani, populațiunea a descrescut și a pierdut din avuție.

În țerișóra, unde s'a introdus rachiurile, ómenii au devenit nesănătoși, viața li s'a scurtat cu 40 ani, populațiunea a descrescut, s'a demoralizat și a pierdut mult din avere.

În țerișóra, unde a pătruns luxul și moda, sărăcia s'a în-cuibat într'atâta, în cât poporul nu se mai putea susține.

În țerișóra, unde s'a pierdut credința în Dumnezeu, ómenii au ajuns răsvrătitori, nemulțumiți cu nimic, leneși, să-rați și disprețuitori de viață.

În sfîrșit în țerișóra unde s'au făcut școli pentru deșteptarea omului în aflarea mijlócelor de traiú, acolo ómenii au

devenit mult mai sănătoși, cu viața mai lungă, s'au înmulțit și au ajuns mai avuți și mai fericiți

Acastă țerișoră a ajuns mai târziu stăpîna celor-l-alte.

N. Gădeiu

Invătător, Tutova.

O I N A

S în scop de a propaga gustul pentru practicarea exercițiilor corporale la noi, d-l Haret Ministru Instrucțiunii, a luat inițiativa ca cu ocaziunea zilei 10 Maiu să se țină în Bucuresci un concurs între diferitele școle secundare. Acest concurs a avut loc asupra jocului *Oina* și rezultatul a fost pentru *céta învingătoare*, un premiu de onoare care va rămâne proprietatea școlei, din care face parte, pe timp de un an, când, acelaș premiu, în anul următor, cu ocaziunea aceleași zile, va fi din nou disputat prin concurs. Dispozițiunea d-lui Ministru în favoarea propagării exercițiilor corporale la noi, prin un concurs de jocuri originale (1), nu pôte să fie mai bine venită: *a*) pentru-că pe acastă cale o bună parte din jocurile noastre, amenințate pînă aci să dispară le vom vedea din nou practicate și jucate de către tinerimea noastră, și *b*) că acestea, împreună cu adoptarea unei bune sisteme de gimnastică, ne vor da, adevărata educațiune națională și patriotică, absolut necesară unei țări ce voiește să fie tare, respectată și temută prin fiii ei.

Intervenirea d-lui Haret, ca Ministru al Instrucțiunii, în favorul propagării exercițiilor fizice, este un fapt unic la noi. De aceia și istoria gimnasticii va seî să înscrie cu recunoștință numele d-nei sale printre susținătorii cei mai emeriți ai causei.

* * *

Oina este un joc cu mingea și după caracterul lui, pare a fi mai mult, un joc răsboinic.

Moldovenii îl pronunță *Hoina*. La noi el se jôcă sub diferite forme, vr'o trei sau patru, după localități. Forma dată aci, și admisă pentru concursul din Bucuresci, este una din *formele simple*.

Ea este de alt-fel, forma ce convine mai bine unui concurs ținut între mai multe școle, de și nu este jocul în tótă splendorăa lui, cum este *forma compusă*.

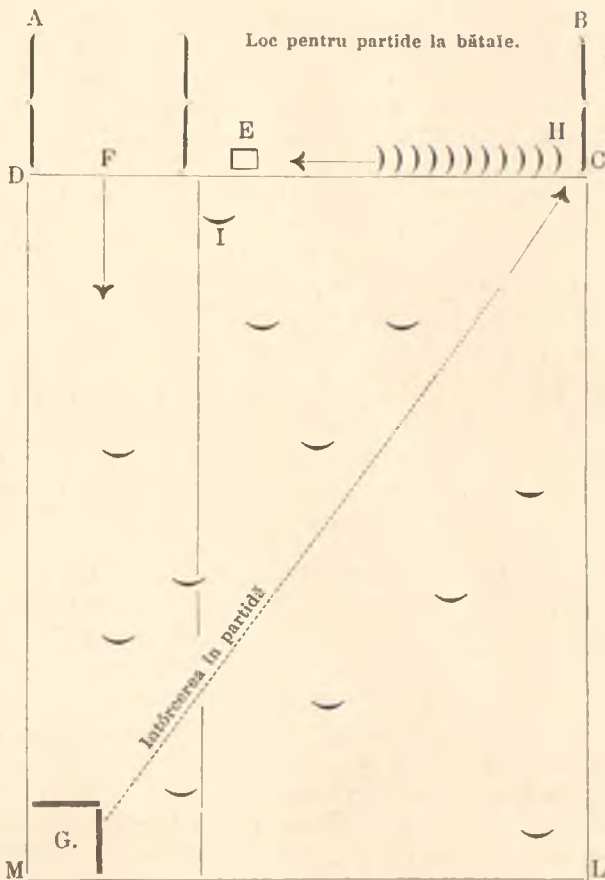
La acest joc pot să ia parte 16—24 de jucători, împărțiți în două partide. Pentru executarea lui e necesar un loc liber de 100 m. l. pe 80 l. o mingie de 6—8 c. m. gr. și un

(1) *Oina* este unul din jocurile ce se jôcă numai în Moldova.

lemn de bătut de 50—70 cm. l. de formă dreptungh. la capul de bătut, rotund la cel de apucat.

De o latură a spațiului, se află locul partidei la bătae *AB. CD.* mărginit printr'o linie lungă cam de 10—15 m. Spre unghiul drept al aceleași lature, se află o scândură de sărit (în lipsa acestia se poate face și un semn pe pământ,) *E.* pentru bătut. Peste drum de locul de bătae la extremitatea unei lungimi de 60—70 m. este locul de scăpare, indicat printr'o prăjină (sau alt semn) puțin fix *G.*

Prin alegere (sau direct când jocul se jocă în concurs)

- A. B. C. D. Spațiul limitat pentru jucătorii la bătaie.
 E. Locul unde se aședă cel care bate mingea.
 F. Locul de fugit pentru cel care a bătut mingea.
 G. Locul de scăpare.
 H. Șeful partidei la bătaie.
 I. Șeful partidei la prindere (cel care aruncă mingea pentru a fi bătută).
 C. D. L. M. Spațiul pentru jucătorii la prinderea mingei.

jucătorii se împart în două partide dintre cari una rămâne la bătaie și cea-l-altă se ține la prinderea mingei. Fie-care partidă își alege, dintre jucătorii cei mai buni, câte un căpitan (șef, maină sau matcă.)

Partida la bătaie are dreptul :

1) Ca fie-care jucător să bată mingea o singură dată a-fară de casul când șeful partidei rămâne singur în barieră când are dreptul să bată de 3 ori.

2. De a fugi din barieră la locul de scăpare și de a se întorce din nou în barieră fără să fie lovit cu mingea.

3. De a reînoui bătaia în casul când jucătorii s'aun întors în barieră fără să fi fost atinși.

N'are dreptul :

4. De a lăsa lemnul din mână.

5. De a lua lemnul cu dînsul în fugă spre locul de scăpare.

6. De a pune mâna pe minge când ea a fost bătută sau aruncată de adversar.

7. De a se întorce în barieră pe aceeași linie pe unde a alergat la locul de scăpare.

Partida la prinderea mingei are dreptul :

1. De a prinde mingea din sbor (în acest cas cel care a bătut-o trece între șef și cel care a prins-o. El se va găsi tot-d'a-una cu fața către cel care are mingea, și acesta va trebui să lovască pe adversar ori unde ; afară de casul când cel de la mijloc a putut să prindă mingea în mână sau s'o înlătore cu palma fugind din nou în barieră sau la locul de scăpare, când e considerat ca neatins.)

2. Să lovască cu ea pe un adversar, care ar fugi de la locul de bătae la cel de scăpare, sau când ar vrea să se întorcă de la această barieră.

3. Ca șeful partidei la bătaie, după ce a bătut mingea să nu-l lase să ajungă la locul de scăpare sau să se întorcă în barieră.

Partida la bătaie perde situațiunea :

a) Când pune mâna pe mingea aruncată.

b) Când cel care a bătut aruncă lemnul jos și e luat în-dată de șeful partidei la prindere sau chiar de un alt jucător din cei la prinderea mingii.

c) Când cel care se întorce de la locul de scăpare în barieră, se întorce pe aceeași linie în loc să se întorcă pe diagonală.

Dreptul de a câștiga un punct îl are partida la bătae :

a) Când șeful după ce a bătut mingea, a alergat la locul de scăpare și de aci s'a întors în barieră fără să fi fost lovit cu mingea.

Partida la prinderea mingei :

a) Când a prins mingea din sbor și a lovit cu ea pe cel care a bătut-o.

b) Când mingea fiind bătută a aruncat cu dansa și a lo-

vit pe un adversar de la bătaie, care ar alerga din barieră la locul de scăpare sau de la acesta în barieră.

Mingea e considerată ca prinsă din sbor, când ea n'a atins pământul de loc, sau când a fost prinsă de-a dreptul de un singur jucător. Sărind mingii din pământ și atingând pe un adversar, nu se consideră ca lovit. Când în partida la bătaie nu mai e nici un jucător care să bată, atunci șeful trece la mijloc între cel care aruncă mingea spre bătaie și primul jucător care se găsește la jumătate distanța ce separă locul de scăpare de barieră.

Când jocul se execută între mai multe școle, partida dă loc la un singur punct câștigător; când el se joacă numai între două școle, rezultatul va fi că: 5, 7, 9, 11, etc., puncte va da loc la învingere.

Concursul în București s'a ținut între următoarele școle:
Liceul Matei Basarab.

» Sf. Sava.

» Mihai Vitezul.

» Lazăr.

Gimnaziul Cantemir.

» Șincai.

Școla normală de Instructori.

Rezultatul a fost că, după o luptă care a dat loc la destule incidente, gimnaziul Șincai a obținut premiul.

D. Ionescu

Maestru de gimnastică.

UN PREMIU

Prin buna-voință deosebită a P. S. Atanasie, episcopul Râmnicului-Noul Severin și a P. S. Ioanichie, episcopul Romanului, sîntem puși în plăcuta pozițiune de a publica un premiu de 40 (patru-zeci) lei pentru cea mai bună predică în ziua de *sf. Apostoli Petru și Pavel*.

Dorim ca în această predică să se insiste mai mult asupra activității apostolilor pentru răspândirea creștinismului și pentru întărirea bisericii creștine. Să se arate marele lor merit în via Domnului nu din spusele, ci din faptelele lor.

Manuscrisele se vor adresa la redacție, iar termenul se fixează pînă la 15 Iunie a. c.

P. G.

CULTURA HAMEIULUI

Hameiul se dezvoltă bine în timpul căldurii și a umezelei la o temperatură potrivită; cere un pământ adânc, nici prea uscat, nici prea umed.

Viitorul și trăinicia lui atârnă de la pământul în care va fi sădit.

Pământul în care să sădesce ar avea nevoie să fie adâncit aproape de un metru, lucrare care se face și vara, dar mai ales toamna și acesta în vederea înghețului care aduce folose pământului.

Fie-care parte de pământ, sădită cu hameiu, cere a fi gunoită fără care lucrare hameiul ar țineă scurtă vreme și fără bun rod. O suprafață sădită pe o întindere de un hectar ar avea nevoie cam de 50.000 kgr. gunoii.

Hameiul se înmulțesce prin mlădițe, cultivate în straturi, cari înainte de a fi scóse și sădite, trebuie să fie crescute pînă la o înălțime de cel puțin 15—18 c. m., cu rădăcini bune și tufóse. Sădirea se face la finele lunei lui Martie, în șanțuri; rădăcinile se pun departe una de alta de 1.70 m. pînă la 2 metri. O plantație désă este fără folos, căci hameiul are nevoie de mult aer și lumină, ceea-ce face că pe o întindere de un hectar s'ar puté plantă de la 2.500—3.400 rădăcini numai.

După plantație șanțul este astupat cu pământ și îndesat, lăsând șențușóre mici între mlădițe pentru ca apa de plóie să pótă trece de la una la alta.

Grija întreținerii este ca la orî-ce plantă acățătóre, fie-care rădăcină plantată are nevoie de un sprijinitor. Anul I, planta s'ar mulțumì ca sprijinitorul (haracul) să aibă o înălțime de 5 metri; iar anul al II va trebui schimbat și înlocuit prin altul de aproape 10 metri; în anul al II-lea póte să fie sprijinitorul tot de 5 metri, însă să fie legați între ei din distanțe în distanțe cu sîrme de fier, de care să se pótă acăță cracii plantei.

Trunchiul fiind prins de pământ, și ajungând la o înălțime de 30 c. m., i-se dă o prașilă și când este destul de înalt și puternic, ca să se pótă acățã de sprijinator, planta va fi legatã de el cu susinițe de teiũ muiat sau cu papurã.

Pinã la o înălțime de 2 m. ramurile laterale ale trunchiului vor fi tãietate și trunchiul puțin frunđãrit. In luna lui Iunie se dã a doua prașilã.

La finele fie-cãrei tomni, fie-care trunchiũ va fi tãiat cam de 40 c. m. de la pãmînt și în urmã îngropat pentru al ferì de îngheț; precum se face la vie în părțile nordice.

In fie-care primãvarã dupã desgheț, se desgrópã trunchiurile și se gunoiesc. Ca regulã: cu cât vei adãogã mãi mult gunoiũ cu atãta vei avea o producțiune mãi mare și mãi îndelungatã.

La al III-lea an, fie-care trunchiũ se curățã de la rãdãcinã tãind ramurile cele slabe și fãrã fruct.

In ast-fel de condițiuni plantațiunea pôte avea o duratã de la 15—20 ani.

Recolta (florile) este gata și bine de strîns când florile aũ o colóre gãlbuie, puțin roșiaticã și mirositoare; ele trebuie sã fie strînse când mirosul este puternic; nici pe plõie, nici pe rouã, strãngerea nu se face.

Hameiul, recoltãndu-se cam jilav, are nevoie a fi pus sub șurì acoperite sau în podurì aerisite, în straturì subțiri, spre a se uscã și apoi pentru a se pãstrã bine sã se puie în saci de pãnzã cât se pôte de dêsã, spre vîndare sau consumare.

Pãstrãndu-se mãi mult timp hameiul își pierde colórea și mirosul sãu cel plãcut, ceea-ce ar aduce o micșorare a prețului.

Hameiul de prima calitate are florile întregi lãțite, de o colóre gãlbuie, pestrițate cu puncte roșietice, un gust amãriũ și un miros pãtrunđetor.

La început produsul recoltei ajunge peste 1.500 pinã la 2.000 chilogr. de pe un hectar.

Fățã cu desvoltarea fabricațiunei berii, sciut fiind cã acãstã bẽturã nu se pôte face de cât prin mijlocul hameiului, sfãtuiesc, cu tot dinadinsul, pe po-

pulațiunea rurală a introduce cultura acestei plante, după întinderea și putința fie-căruia, asigurându-i că prin introducerea unei noi culturi foloșele materiale vor fi cu mult mai mari de cât în actuala stare de cultură, în care se găsesc astă-đi cerealele: Porumbul, ovésul, orzul și chiar grâul sînt cumpérate cu prețuri atît de reduse în cât o cultură nouă și sistematică se impune.

Const. N. Beloiu.

Pentru cei ce se judecă

Credem că e folositor să dăm câte-vă lămuriri cu privire la termenele judecăților, pentru că, de multe ori, ómenii își pierd procesele din pricină că n'aũ făcut ba apelul sau opoșiția la timp; ba că le-aũ îndreptat rău.

Așã, cei ce se judecă pe la judecătoria de ocóle, să scie că:

I a). Termenul de opoșiție pentru bătăi, furturi, ocări, stricări de garduri, copaci; pentru loviri și răniri din greșalã, — este de *cinci* đile. Acest termen se socotesc dupã điuã în care s'a primit copia de pe cartea de judecatã. Așã, dacã copia ai primit-o la 1 Ianuarie, poți face opoșiție pînã la 6 Ianuarie. Opoșiția făcutã la 6 Ianuarie e bunã; cea făcutã la 7 Ianuarie, nu-ı bunã.

Opoșiția se face la judecătoria de la care ai primit copia cãrții de judecatã.

b). Pentru judecãțile de bani, pãmînturi, case, moșteniri, usurpãri de pãmînturi, chirii, strãmutare de hotare, termenul de opoșițiune e tot de *cinci* đile, însã socotite chiar din điuã în care ai primit copie de pe cartea de judecatã. Așã, la 1 Ianuarie ai primit copia; opoșiția o poți face pînã la 5 Ianuarie, cãci, dacã o faci la 6 Ianuarie, nu-ı bunã.

II a). Apelul pentru bătăi, ocări, stricări de garduri, furturi, răniri și loviri din greșelã, se póte

face numai în termen de zece zile după ziua judecării, dacă părțile au fost față.

Așa, te-ai judecat la 1 Ianuarie. Apelul îl poți face, cel mai târziu, în ziua de 11 Ianuarie.

Dacă o parte a fost osîndită în lipsă, poate face apel 10 zile după ziua în care a primit copie de pe cartea de judecată.

Așa, copia ai primit-o la 1 Ianuarie; apelul îl poți face, cel mult, la 11 Ianuarie.

Acest apel poți să-l faci ori la judecătorie, ori la tribunal. Dacă îl faci la tribunal, trebuie să-l scrii către greșier, nu către presidentul tribunalului.

b). Pentru daraveri bănesci, de pămînturi, moșteniri, usurpări de pămînturi, strămutări de hotare, termenul de apel este de o lună.

Dacă părțile au fost față la judecată, termenul începe a curge chiar din ziua dării cărții de judecată. Dacă părțile s'au judecat în lipsă, termenul curge din ziua primirii copiei de pe hotărîre.

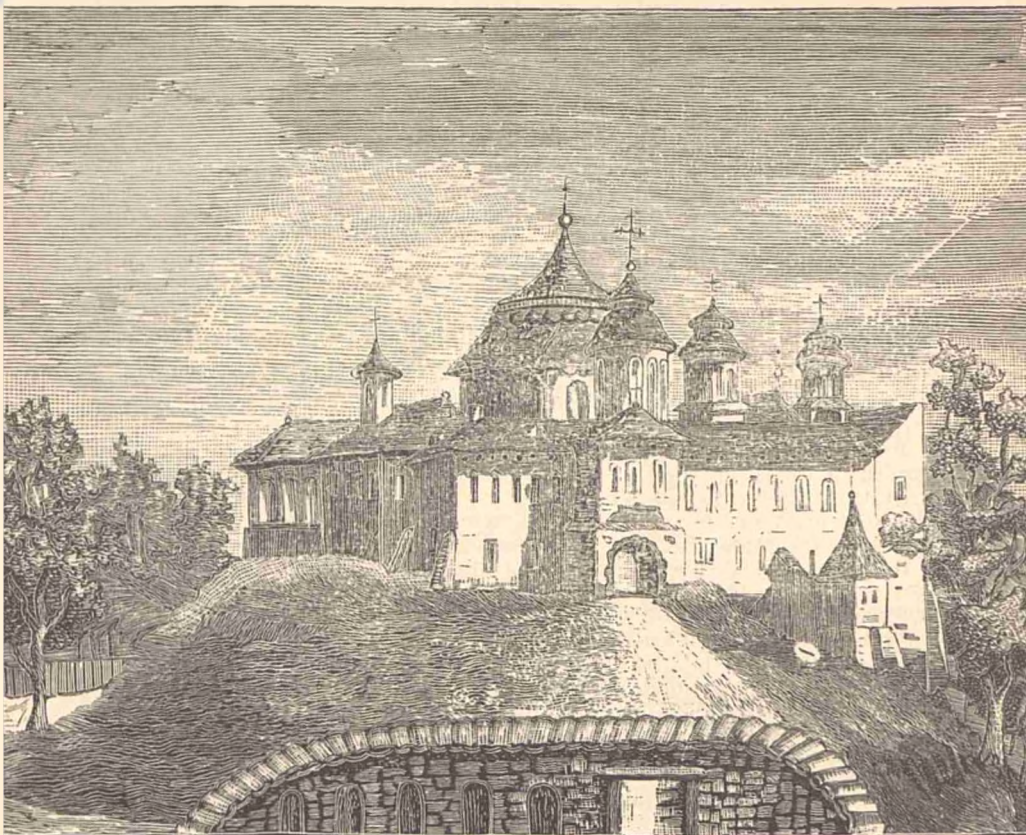
Acest apel se face sau la judecătorie, sau la presidentul tribunalului.

S. Scriban.
Advocat — Galați.

Biserica Radu-Vodă din București

na din bisericile din București cu amintiri istorice este și Radu-Vodă. Ea s'a întemeiat de Alexandru-Vodă al II-lea în anul 1568. În 1595 Sinan-Pașa însă a pus iarbă de pușcă în interiorul bisericeii și i-a dat foc, așa că a sărit în aer, rămânând din ea numai nisce ruine. Sinan-Pașa a procedat ast-fel, fiindcă Radu-Vodă eră una din cele mai întărite biserici din București: eră un fel de cetate. În 1614 a fost rezidită de Radu-Vodă, fiul lui Mihail Vitezul. Zugrăvită a fost însă de Alexandru Voievod, fiul lui Radu în 1615

Biserica Rađu-Vodă.

Biserica acesta se află pe marginea Dâmboviței, pe o colină cu o privire asupra Bucuresciului din cele mai frumoase. In casele din jurul bisericii a fost odinioară seminarul statului. Acum s'a ridicat un mărăș local pentru internatul facultății de teologie. Prin urmare privirile întregii bisericii ortodoxe române vor fi îndreptate către biserica Radu-Vodă din Bucuresci, căci aci se vor forma acei cari vor deveni conducătorii sufletesci ai poporului român.

P. G.

Serbările școlare de 10 Maiu

In Iași

In ziua de 10 Maiu, întreg Iașul a fost în mare serbătoare.

De și serbarea a fost mai cu sêmă, pentru școlari, totuși Ieșenii au luat parte la ea, cu mic cu mare, cu tiner cu bătrân. In adevăr, nu s'a putut o serbare mai frumoasă, mai plăcută și, mai ales, mai importantă, în chipul cum ea a avut loc în Iași. Ochiul a fost distrat de frumoșele decoruri ale grădinei, cum și de variațiile de costume naționale. Urechia a fost asemenea distrată prin cântece naționale și patriotice executate de corurile școlilor secundare de băeți și de fete. Asemenea frumoșe bucăți de muzică cu caracter național, executate de orchestra conservatorului și muzica militară. Discursul distinsului profesor de universitate d-l A. D. Xenopol, care arată prin cuvinte foarte bine simțite, importanța zilei de 10 Maiu; recitări de poezii ca «Doina de M. Eminescu» și cu mult talent de d-l State Dragomir; au avut cel mai bun efect asupra tuturor.

Jocurile naționale jucate de elevi și eleve au făcut să bată inima cu putere în tot ce eră de față și eră român.

Dintre corurile de fete s'a remarcat corul liceului de d-șore Warlam, al școlii normale de institutore, al externatului secundar de fete și al școlii profesionale «Sf. Sava». Tôte au fost vii aplaudate.

Dintre corurile de băeți s'a remarcat corul școlii normale «Vasile Lupu», care sub conducerea d-lui D. Ionescu, a executat mai multe cântece patriotice. Mai ales, bucată: «Cornul sună», a entusiasmat atât de mult pe public, în cât l'a cerut a doua oră în mijlocul tunetelor de aplause.

La Curse a reușit I la *Cursa mică*, elevul Dimitriu din liceul internat, care a fost aplaudat de toți cei de față; la *Cursa mare de forță și rezistență*, a reușit I elevul Christea Gh., din școla «Vasile Lupu»; dînsul în costum simplu național, a învins pe adversarii săi, cari erau îmbrăcați în costume foarte sprintene, luxoșe și costisitoare. Toți au salutat cu aplause și urale, rezultatul școlii «Vasile Lupu».

Oina, din cauza timpului posomorit și a orelor înaintate, s'a amînat pe altă zi.

La dansuri naționale, s'a distins liceul de d-șore Warlam. In admirabilele costume naționale, cari dau o înfățișare din cele mai plăcute, d-șorele de la liceul Warlam, execută mai multe dansuri naționale.

Dintre școlile de băeți, școla normală «Vasile Lupu», s'a distins foarte mult. In costum național și avînd orchestră proprie, compusă din elevi, cu viole și flaute au jucat mai multe jocuri naționale, cari au plăcut publicului.

Fie-care a plecat de la această serbare, cu o frumoasă impresie și o puternică amintire, pe care o vor păstra mult.

Ideia d-lui Haret, a fost admirabilă.

L. M.

*

In Tirgu-Jiu

La 9 Maiu, 8½ sera elevii gimnasiului cu muzica militară au străbătut stradele principale ale orașului. Corul gimnasiului a cântat câte-va cântece naționale.

In ziua de 10 Maiu, 8½ dimineța, școlarii și profesorii tuturor școlilor, adunați în curtea gimnasiului, au plecat la grădina publică, aci corul gimnasiului a cântat mai multe cântece apoi căți-va elevi și eleve de clase primare au declamat câte-va poezii, d-l Ștefan Bobancu profesor de istorie, a ținut un discurs arătând importanța zilei.

La ora 10½ au plecat toți elevii și elevele la biserica catedrală spre a asistă la Te-Deum, după aceea au plecat la palatul administrativ ur-

mați de autoritățile locale, societățile, spre a defilă înaintea d-lui Prefect și d-lui Comandant al regimentului. Defilarea a eșit de minune. Apoi elevii gimnasiului au plecat la gimnasiu de unde s'au despărțit societățile și un numeros public s'au dus spre a lua parte la recepțiune în palatul administrativ. Aci au vorbit d-l Prefect al județului, d-l Comandant al regimentului, d-l Director al gimnasiului, d-l Judecător de instrucție ș. a.

La 2 după amiazi elevii și profesorii gimnasiului însoțiți de musica regimentului au plecat la o pădure din apropierea orașului, unde au petrecut până seara. La orele 8 $\frac{1}{2}$ seara au sosit în curtea gimnasiului de unde luând lămpioane, facke, stéguri ș. a., au plecat împreună cu armata spre a face retragerea, la prefectură a vorbit elevul Petrescu Ión din clasa IV gimn., în care arată în numele tuturor elevilor mulțumirile pentru ajutorul ce autoritățile le-au dat, la care discurs a răspuns d-l Prefect arătând mulțumirile d-sale d-lui Director și d-lor Profesori.

La orele 10 $\frac{1}{4}$ elevii gimnasiului s'au despărțit la gimnasiu. Musica a plecat la grădina publică, care eră frumos decorată cu lămpioane, arcuri de triumf, candelă, stéguri ș. a., aci musica a cântat până la orele 12.

N. Petrescu.

La ce este bună puciósa ?

Suciósa este de preț în multe operațiuni de care se folosește omul.

Industria, economia și medicina o utilizează pentru multe operațiuni.

Industria face din puciósă un gaz numit acid sulfos pe care-l utilizează la albirea multor substanțe, cum sînt țesăturile de cânepă. Industria mai face din puciósă *vitriolul*, un liquid pe cât de arđetor pe atît de prețios într'o mulțime de operațiuni industriale.

Economia se folosește de puciósă pentru a ucide cu ajutorul ei mușchiul și mucegaiurile din încăperile închise și din unele vase în cari s'a dezvoltat asemenea ciuperci, căci acei mușchi și mucegaiuri sînt nisce ciuperci mici.

În adevăr, dacă se aruncă puciósă pe foc, se dezvoltă un gaz iute, numit acidul sulfos, care ucide mușchi și ciupercile după ziduri și din deosebite vase, cum sînt butóiele pentru vin.

Dar medicina este arta care se folosește mai mult de puciósă.

Medicina veterinară, scie orî-cine, dă unui cal care tușese puciósă pisată în orz.

Medicina umană prin ajutorul puciósei ucide diferiți microbi și parasiți după pielea omului. Sînt alifii fórte bune, în cari puciósa este puterea și cu cari se vindică rîia și o mulțime de bóle după pielea omului. Cum puciósa vine de multe ori în natură topită în apă, pe aceste ape, ڊise ape de puciósă, omul a găsit mijlocul să le folosească adică să se folosească de acea puciósă topită în ele.

El face din apa de puciósă băi și daca apa acésta este concentrată în puciósă, prin ajutorul băilor făcute cu ea se vindecă multe din bólele pielei, datorite microbilor și parasitilor cari și-au ales pielea omului ca loc de traiu.

Dar băile de puciósă mai folosesc omului și pentru bóle interioare, cari după piele au pătruns în cărnuri, în interiorul corpului, cum este *reumatismul* din óse, din încheeturi, din nervi, cum sînt umflăturile vechi din diferite organe, mai ales cele genitale de la bărbat și femeie, cum sînt tóte nevralgiiile, cum este sifilisul nou și vechi. Sînt unele ape de puciósă cari se pot bea pentru că nu sînt iuți, aceste ape folosesc bolnavilor cari au tuse chronică. Franța trimite în tótă lumea apa ei *Eaux-bonnes*, apă de puciósă care se póte bea.

Țara noastră are multe ape de puciósă însă cele mai concentrate sînt de sigur numai 2: apele *de la Puciósă*, de lîngă Târgoviște și apele *de la Strunga din Moldova de lîngă T-Frumos*.

La Strunga, pe lîngă apele pentru bae, cari după analiza d-lui chimist Konya sînt cu $\frac{1}{3}$ parte mai bogate în puciósă, de cât apele de la Mehadia, mai este un isvor bogat, numit isvorul *Inge*, de apa de puciósă care se bea de lume chiar cu plăcere.

Isvorul acesta are o legendă veche după care ómenii d'a-colo-l cred bun și pentru bóle de ochi.

Așă, lumea din sate vecine, în nóptea Duminiceii mari vine în grămadă la isvor, unde-și spală ochii, în momentul în care cîntă cocoși.

Dacă apele de puciósă, cari sînt concentrate, mai sînt sistematic întrebuițate, cum se face la *Băile Strunga din Moldova (1)* este evident că folos trebuie să fie.

Dr. S.

SFATURI PRACTICE

O cursă pentru a prinde șórici marí cu mare înlesnire.

O puțină ca de 10—15 vedre, plină cu apă pînă aprópe de gură, fiind deșartă cam de 15 cm. Să se așede la suprafața apei din puțină mai multe nucí, atâtea în cât să nu se vadă apa. Iar ca șóricii să se suie pe puțină, să se puie vre-o 2—3 punți de scánduri resemate de putine; și îndată ce el se va suí pe buza putinei se va plecá a luá din nucele acelea; și îndată apa îl va înghiți. Acésta am încercat-o de mai multe ori, și am scăpat pe mai multe familii, de aceste lighióne periculoase.

Preotul D. Fincá.

(1) Băile Strunga mai au o instalațiune modernă de Idroterapie, o Instalațiune pentru aer comprimat și Apa feruginósă bicarbonată.

Bólele cari să curéză se véd enumerate la pag. 3-a a copertei din No. 35.

Adrese către Redacție

Interesanta d-vastră revistă «Albina» îmi place foarte mult; de aceea am citit-o și o voi citi tot-d'a-una cu plăcere și cu atențiune, de ôre-ce are o mulțime de subiecte foarte instructive. . .

N. Miculescu.

Invătător, — Stoenești-Palanga, Ilfov

*

Ca abonată al revistei «Albina» mă simt dator a vă ură sănătate și spor la muncă.

Nouă, rătăciții prin colțonele României, ne aduce un mare folos spiritual. Am împrăștiat apröpe tóte numerele prin sat pe la locuitorii sciutori de carte spre a se adăpa și ei din nectarul «Albinei.»

În ziua de Boboteză, după ce am citit predica, am dat lectură articolului «Române, ridică fruntea» din revista «Albina» No. 3. Ceî prezenți au dat o mare atenție și au eșit foarte mulțumiți din biserică.

Pr. T. C. Vasilian.

Aldești.

*

Idealul, pe care-l urmărește revista «Albina», generalisând în tóte straturile Societăței, literatura, legendele, obiceiurile poporului român, merită cu adevărat să fie îmbrățișată de toți cari gândesc și simt românesc.

Urez revistei «Albina» viață lungă, fără intreruperere, propăvăduind pretutindenî menirea sa cea sfântă.

C. Th. Georgescu

Student Universitar.—București.

*

Sînt convins pe deplin că cea mai răspîdită revistă din țară este «Albina» care aduce cel mai real folos prin obiectele sale variate și bine alese.

Urez din parte-mî o viață lungă mult folositoare reviste «Albina» precum și conducătorilor ei.

I. Dobrescu,

Invătător.—Românesci, Dâmbovița.

INFORMAȚIUNI

Sf. Sinod al bisericeî ortodoxe autocefale române s'a închis prin decret regal în ziua de 22 Maiu c. Chestiunea cea mai importantă din sesiunea a-césta a fost votarea unui regulament asupra zugrăvirei bisericilor.

*

Marea comisiune întocmită de d-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice pentru facerea programelor școlilor secundare de băeți și fete, a lucrat de la 11 Maiu până la 18 Maiu. S'a discutat mult și cu deosebită competență chestiunea orarului, a împărțirei obiectelor de studiu, ce trebuie să se predea din fie-care obiect și cum, armonisarea diferitelor obiecte etc. În ultima zi comisiunea s'a împărțit în sub comisiuni după specialități și după dorință rămânînd ca la 8 Sept. comisia întregă să se întrunească în București din nou. Sperăm că va ieși mult bine din această lucrare pentru școla noastră secundară, căci am constatat prin noi înșine multă pricepere și mare bună voință din partea tutulor.

*

Am vorbit în această revistă despre Orfelinatul agricol Ferdinand întemeiat de M. S. Regele în amintirea însănătoșirei A. S. R. Prin-

fului Ferdinand. Acum s'a publicat în Monitorul oficial și regulamentul pentru întocmirea și organizarea lui. Iată care este scopul acestui orfelinat: 1) Orfelinatul agricol Ferdinand se înființează de către M. S. Regele Carol I în amintirea însănătoșirii A. S. R. Prințului Ferdinand al României din greua bătă ce a suferit în anul 1897 și drept recunoștință către poporul român pentru sentimentele de dragoste ce cu acest prilej a arătat Familiei Regale.

2) Scopul acestui așezământ este de a primum și de a cresce băeți orfană și săraci, mai ales fii de Militari, de a le da o educațiune morală și de a-i pregăti la viața agricolă prin practică și prin dobândirea cunoștințelor necesare unui țăran, bun gospodar.

3) Orfelinatul se înființează pe moșia Slobozia-Zorleni, din județul Tutova proprietate privată a M. S. Regelui Carol I, care va îngriji de întreținerea lui.

Societatea «Tinerimea Română» și-a serbat în ziua de 21 Maiu c. în palatul Ateneului a 21 aniversare a ei. Cu această ocaziune s'a făcut de către d-l Ministru Haret și distribuirea premiilor școlarilor cari au reușit la ultimul concurs instituit de societate. S'a împărțit premii elevilor din școlile primare urbane și rurale și celor din școlile secundare, cari au concurat pentru lucrul manual, desen și istoria națională. Au luat parte la aceste concursuri peste 1.200 școlari din întregă țară.

Multă lume a asistat la această frumoasă și patriotică serbare. Amintim că serbarea a s'a deschis prin intonarea mai multor bucăți musicale de către elevii școlii primare a societății pentru învăț-poporului român.

Pentru locul vacant de Archiereu cu titlul de Craioveanul, Sf. Sinod a prezentat guvernului o listă de trei candidați din care a ales și M. S. Regele a confirmat pe părintele Varlam Răilconu, doctor în teologie de la facultatea din Cernăuți și directorul seminarului Veniamin din Iași.

Archiereul nou ales e un bărbat cult și cu multă inimă pentru binele bisericei române.

Rugăm pe toți domnișii cari au bine-voit a ne procura abonamente, și n'au trimis încă banii persoanelor subscrise în liste să bine-voiască a ne-I înaintă de urgență.

Asemenea rugăm pe toți d-nișii cari ne-au cerut abonamentul fie prin serisorii fie prin cărți postale, să bine-voiască a ne trimite costul. Credem că după 35 numere primite avem dreptul a cere să fim achitați, fără să mai fim expuși la cheltueli zadarnice și corespondență inutilă.

POȘTA REDACȚIEI

D-lui Ion N. Tecuci. Articolul despre țigăii nu e scris pentru popor. Ne pare rău. Dar te rugăm să ne trimieți altele.

— Pr. At. Mărg. Amăresci. Cestiunea nu e definitiv hotărâtă. Listele au să fie aduse mai întâiu în cameră.

— D-lui El. R. în Se. Versurile d-tale «Revistei Albina» îți mulțumim de ele — nu le putem publica.

— D-lui Alb. Hus. Loco. Manuscriptele trimise redacției nu se înapoiază, dacă nu se trimite costul reexpedierii lor. Înțelegeți de ce ?

— D-lui I. P. în Ohaba. Versuri nu publicăm. Snova e prea cunoscută. Mai așteptăm.

— D-lui I. Mor-Peleș. Snovile d-tale sint prea cunoscute.

— Deslegătorilor ghicitorilor. În Nr. viitor vom publica numele d-vostre și sfârșitul concursului.

Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice

LICITAȚIUNI

La 2 Iunie în pretoriul Ministerului 1) pentru darea în întreprindere a construirii unui pavilion pentru bucătărie și servitor, un pavilion în curtea de recreații, a unui zid de susținere a grilajului din față și reparațiilor necesare la lic. Internat Iași.

Valoarea lucrărilor după devis 94.000 lei.

Garanție provizorie 4%, definitivă 6%, lucrările vor trebui să fie gata la 25 Octombrie a. c.

2) Pentru lucrările de adăogire și reparațiuni la gimnasiul din R.-Sărat. Valoarea lucrărilor după devis 18.494.67 lei.

3) Pentru lucrările de reparațiuni, consolidări nivelare și șosele la gimnasiul din Slatina. Valoarea lucrărilor 48.246.63 lei.

4) Pentru lucrările de îmbunătățiri și reparațiuni la localul liceului Național din Iași.

Valoarea lucrărilor după devis 27.146.27 lei.

La 3 Iunie. 1) Pentru lucrările de reparațiuni facerea unei remise pentru lemne, plantațiuni, locuință pentru direcțiune la gimnasiul din Dorohoiu.

Valoarea lucrărilor după devis 27.630 lei.

2) Pentru lucrările de reparațiuni, mobilier, magazie de lemne etc. la școala normală de institutore din București.

Valoarea lucrărilor după devis 63.490 lei.

3) Pentru lucrările de reparațiune de local, complectare de mobilier, un pavilion infirmeriei, o hală de gimnastică etc. la seminarul Veniamin din Iași.

Valoarea lucrărilor după devis 78.148.75 lei.

La 4 Iunie. 1) Pentru lucrările de reparație la biserica și localul episcopiei din Huși.

Valoarea lucrărilor după devis 17.629 lei.

2) Pentru lucrările de reparații și mobilier la liceul din Galați.

Valoarea lucrărilor după devis 39.307.25 lei.

3) Pentru lucrările de reparații la localul liceului din Bârlad.

Valoarea lucrărilor după devis 15.089.41 lei.

La 5 Iunie. 1) Pentru lucrările de reparații și mobilier la gimnasiul din Piatra-Nămț. Valoarea lucrărilor după devis 11.692.12 lei.

2) Pentru lucrările de reparații și mobilier la gimnasiul din Caracal.

Valoarea lucrărilor după devis lei 26.254.45.

3) Pentru lucrările de reparațiuni la localul liceului din Botoșani.

Valoarea lucrărilor după devis 12.776.18 lei.

La 6 Iunie. 1) Pentru lucrările de reparațiuni la localul gimnasiului din Tecuci.

Valoarea lucrărilor după devis 12.731.36 lei.

2) Pentru lucrările de reparațiuni la localul gimnasiului din Vaslui.

Valoarea lucrărilor după devis 11.281.27 lei.

3) Pentru lucrările de reparațiuni la localul gimnasiului din Fălticeni.

Valoarea lucrărilor după devis 17.000 lei.

La 8 Iunie 1) Pentru lucrările de reparațiuni și mobilier la școala profesională de fete din Galați.

Valoarea lucrărilor după devis 20.000 lei.

2) Pentru lucrările de reparații la localul gimnasiul din Bacău.

Valoarea lucrărilor după devis 1.077 lei.

3) Pentru lucrările de reparațiuni la școala normală de institutore din Iași. Valoarea lucrărilor după devis 25.515 lei.

4) Pentru lucrările de reparații la localul gimnasiului din Târgoviște.

Valoarea lucrărilor după devis 8.212.20 lei.

La toate aceste licitațiuni Art. 68—79 din legea compt. generale a statului sînt obligatorii. Condițiunile speciale și devisele se pot vedea la Minister, serviciul construcțiunilor, în toate zilele de lucru.